

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Crisa parlamentară.

Sibiu, 28 Novembre n.

In cele din urmă lucrurile în parlamentul țerei noastre au ajuns în stadiul cel mai acut, și o deslegare orecare a crizei se vede a fi numai ceștiune de câteva zile.

Din știrile mai prospete vedem, că guvernul contelui Tisza este hotărât a face ordine chiar și cu prețul de a urma scisiunea în partidul guvernamental.

Spre a frânge opozițiunea actuală, care face imposibilă ori-ce lucrare, guvernul a recurs la măsuri mai radicale, și introduce ședințele paralele înainte de amiază și după amiază.

Măsura această a dat ansă contelui Apponyi să rupă legăturile cu partidul guvernamental, și în faptă el a și anunțat eșirea sa din acest partid. Deodată cu contele Apponyi, — după semnele de până acum, — vor mai eși din partidul guvernamental vre-o 25 de deputați, aderenți ai contelui din fostul partid așa numit național.

Cu fracțiunea această opozițiunea se mai întărește, deși nu se poate presupune că contele Apponyi, ajuns acum din nou în opozițiune, va alimenta curentul actual cu obstrucțiunea, care de un an de zile zădărnicește lucrările parlamentului.

La totă întâmplarea slăbirea această a partidului guvernamental va avea și ea urmări, în cât eșite acuma elementele din fostul partid național, rămân cele omogene liberale de odinioară, și guvernul acum basat numai pe acestea și va urma mai negenat, mai fără rezervă drumul seu.

Cea mai logică eventualitate pentru aducerea parlamentului în stare normală de a putea lucra, se pare a fi dizolvarea dietei și facerea altor alegeri, cari vor avea de scop a slăbi și a rări rëndurile opoziției. Cu eventualitatea această a amenințat deja ministrul-president și a avut curajul să susțină, că dizolvarea parlamentului și în stadiul de ex-lex de acuma este prerogativa Corónei.

Puse odată la cale alegeri nouă, este de prevădut, că din ele va eși înțarit partidul guvernamental.

Obstrucția de până acuma a adus multe rele asupra țerei, mai cu semă lumea industrială și cea comercială simte greutatea isvorite din starea afară de lege de azi, și nemulțămirei au dat espresione mai zilele trecute cercurile comerciale din capitala țerei noastre.

Popóarele din patria noastră privesc din depărtare desvoltarea lucrurilor, și în special noi Români nimica nu avem să pierdem prin alegerile cele nouă.

Cu nimica nu am contribuit la stările desolate de azi ale parlamentului, precum în general cu nimica nu am contribuit la curentul bolnăvicios de azi.

Atacul concentrat al acestui curent este acuma îndreptat asupra armatei comune, care și până acum a fost unica și cea mai puternică basă a monarhiei.

Cu o politică înțeleptă și din partea guvernului și din partea Românilor, nouă alegeri pot deschide calea și Românilor în parlamentul țerei.

Credința noastră este, că activitatea parlamentară a Românilor ar fi numai în interesul patriei noastre; credința noastră este, că un parlament în care se fie bine reprezentate toate popóarele patriei noastre, ar fi scutit de scenele turbulente de azi, și ar putea cu succes lucra în interesul tuturor cetățenilor.

Acésta este credința noastră, și cine va lucra spre a se realiza ea, va câștiga titlu la recunoștința publică.

Din dieta. In ședința de Marți s'a luat la cunoștință rescriptul regal despre convocarea delegațiunilor, apoi intrându-se în ordinea de zi a vorbit la proiectul recrutării ministrul de honveți Nyiri, combătând pe oratorii opoziționali din ședințele anterioare și declarând că dacă dieta votează proiectul, în schimb guvernul va presenta pentru anul viitoriu proiect fără urcarea contingentului. Din partea opoziției răsuna strigăte: „Cu limbă de comandă magiară ți-l votăm imediat; fără aceea însă nu!” După Nyiri au vorbit doi opoziționali din partidul popular.

De Marți până Joi agitația a crescut treptat. Ședința de Mercuri a fost turtunosă din cauza celor întâmplare la Ugra și la Sătmár, ear' cea de ieri a fost una dintră cele mai scandalóse, ajungând treba până aproape la paruelă. Eri adecă baronul Podmaniczky, presidentul partidului liberal, în temeiul hotărârii luate în conferența de Mercuri s'era a partidului a făcut propunere, ca dieta să țină ședințe paralele, înainte de amiază cu discutarea proiectului de recruți, ear' după amiază discutarea proiectului de indemnizare budgetară. Scenele provocate de opoziție după această propunere, sunt demne numai de ușa cortului. Insulte triviale, amenințări, șgomot și târaboiu, în cât unii erau aproape să se încuere la bătaie. Telegramele de ieri după amiază prevedeau că „ședința” va dura póté până pe la miezul nopții.

Un rezultat al acestei propuneri e, că Apponyi a eșit din partidul liberal, trecând în opoziție afară de partide împreună cu câțiva aderenți ai sei.

Nou vicepresident al dietei. In urma renunțării lui Dániel Gábor la postul de vicepresident al dietei, în ședința de Mercuri a fost ales vicepresident baronul Feilitzsch Artur, deputat al cercului electoral II. din Cluj și ginere al baronului Bánffy.

Doúe alegeri dietale. Contele Tisza și Hieronymi în urma numirii lor la post de miniștri și-au depus mandatele avute (conform usului), supunându-se de nou alegerii. Ambii au fost realeși Marți; Tisza în cercul Ugra, ear' Hieronymi la Sătmár. Corteșii candidaților opoziționali au făcut agitațiuni uriașe, au dat foc caselor cătorva alegători guvernamentali, etc. Deosebi contra realegerii lui Hieronymi, la Sătmár, unde după publicarea rezultatului alegerii alegătorii opoziționali au făcut adevărată revoluție. Au luat la gónă pe alegătorii lui Hieronymi, urmărindu-i până prin etagiul unui cafenele, pe carea au devastat-o formal, spărgând și sfărâmând tot ce era în ea. Tot astfel au făcut și cu un alt restaurant și cu terestile caselor. Intr'un târziu a fost requirată apoi miliția, care cu baionetele pe pușcă a dat năvală asupra revoltaților. Până la sosirea miliției au fost răniți nouăsprezece poliști, cinci dintră ei fórte grav.

Abia nóptea târziu a putut fi restabilită liniștea.

Sfințirea școlei din Seliște.

(Urmare).

Festivitatea școlară.

In timpul acesta mulțimea de public inundă în sala festivă a edificiului. Fără pic de esagerare constat, că puține institute culturale de soiul acestuia vor fi provădute cu o așa sală festivă. O adevărată podóbă! Padimentul parchetat, decorarea înalților päreși cu figuri artistice de gips, colorate cu aur, construirea modernă a galeriei și a plafonului li dau acestei sale o înfățișare fermecătoare și plănuitoriul ei, inginerul J. Schussnig, a dovedit și aici bogatul gust estetic de care e stăpânit și prețioșele cunoștințe arhitectice și artistice ce posedă. In fruntea salei e așezat un tablou nou în mărime naturală, înfățișând pe „Constantin și Elena”, patronii școlei. Prețul acestui tablou în sumă de 300 cor. a fost donat de țeranul fruntaș Ioan Răducu.

Publicul e așezat în ordine pe la locurile înainte destinate. Lungile și multele șiruri de scaune sunt în scurt timp ocupate. Face bună impresie așezarea în șirurile prime a țeranilor și țerancelor cari au donat sume mai mari pentru edificarea școlei. Galeria e ocupată esclusiv de dame.

Sunt deja 12 ore, când întră uralele de „să trăiescă” ale publicului I. P. S. Sa întră 'n sală și-și ocupă locul. Se începe apoi programa, care constă din 5 puncte: 3 discursuri și 2 cântări.

Duhul ce transpiră din toate trei discursurile, mă dispensează a le mai face comentare; ear' „Imnul ocașional” (text ce preamărește pe binefăcători) cântat de corul tinerimei școlare, și „Cantata” (text de Andreiu Bérsanu) compoziție de artistul poporului nostru G. Dima, cântată de „Reuniunea română de cântări”, ambele dirijate de învățătorul Iuliu Crișan, au fost la perfecție. Textul imnului e următoriu:

I.

Cerescule împérate
Al tuturor bun tată,
Cu a ta bunăvoință,
Ce e nemăsurată,
Privește și la noi.

II.

Ascultă-ne cântarea
Din inime smerite.
Ce-acuma cătră Tine
O înălțăm, Preasfinte,
Și Ție ne rugăm.

III.

Tu Dóme-aduți aminte
De cei-ce au jertfit,
Pe altarul Țeu, părinte,
Din ce-au agonisit.
Le dă zile senine
Și traiul fericit.

IV.

Pe cei trecuți la Tine
In fața Ta îi pune,
Și-adevereste zisul,
Că „tóte cele bune
In cer se răsplătesc.”

Laudă specială se cuvine dómnei Veturia Dr. Stroia, carea a acompianiat la pian „Cantata”, și dlui învățătoriu Simion Mihălțan, care ca solist a cântat delicios o partie, în care se zice:

Cu armele științei înarmă mîntea ta,
Ea singură, Române, din chin te va scăpa.
Tu, gingașelor muse înalță sfânt altar
Și ele alunga-vor din pept al Țeu amar.

La aceste cuvinte convingătoare, cântate delicios, răspunde puternic întreg corul:

Cu braț vênjos veniți copii, un templu să clădim,
Și mândru când va străluci, științei să-l jertfim.
Aduceți stânci, aduceți var, zidirea s'o durăm
Și muselor măreț altar cu drag să ridicăm.

Dar' încetez! Condeiu este cu mult prea debil pentru a descrie starea sufletescă în care ne-au ridicat discursurile rostite și cântările de la această festivitate! Mórtea ne va răpi numai din impresiile și suvenirile crestate în creerii și inimile noastre.

Programul se sfirșise. Incetase și furtuna de aplause, publicul însă rămâne neclintit, dornic de a mai gusta din nectarul fericirii. I. P. S. Sa se ridică și de emoționat ce e abia póté roști câteva cuvinte prin cari își exprimă deplina sa mulțămită față cu succesul acestei festivități. Publicul erupe de nou în aplause, cari durează minute întregi. In curtea școlei se formeză pîlcuri-pîlcuri de ómeni. Toți sunt cu fața îmbujorată și discutând înflăcărât nu găsesc cuvinte de laudă și mărire pentru această festivitate. Cei trei vorbitori și dirigentul „Reuniunii de cântări” sunt formal asediați spre a fi felicitați; mulți nu se mulțănesc numai cu stringerea mânei, ci și sărută. „Murim liniștiți”, grăiau bătrâni, „căci la sfirșitul vieții noastre avurăm cea mai fericită zi”.

Iată acum discursurile în rëndul în care s'au rostit:

Discursul de deschidere, rostit de Dr. Comșa, presidentul comitetului parochial:

*Inaltpreasfinția Voastră!
Dómnelor și Domnilor!*

In calitate de president și delegat al comitetului parochial, cu gând senin și inimă curată Vă salut în numele poporului. Cuprins de dragoste frătească, nota caracteristică a românului, în genere și a selișteanului în deosebi, vă zic: „Bine ați venit” la nunta ce o prăznuiește azi sufletul poporului de aici cu iubirea inimei sale pentru cultura națională română.

In sêcul zilelor noastre ori-ce ființă cu prînsă de dorul binelui găsește razimul și nutremântul de lipsă la suportarea greului vieții — în manifestații de natură idealistă. Pornirile ideale ori de ce fel ar fi și vină ele din ori-ce parte, ne încălzesc, ne îndulcesc.

Dar' când acestea erump din stralul cel mai sănêtos, mai viguros și mai trainic al societății omenești, din popor, din țerănime — puterea lor e elementară, ne răpește, ear' apariția lor un semn, că existența idealului în viața omenească e o necesitate absolută.

Ce ar și fi viața fără ideale?

Un gol întins, un înghet etern, care ar nimici și acea enigmă mistică a vieții, pe care o numim „speranță”, speranța în viitor, speranța în zilele bune de apoi.

Și care póté fi óre cel mai înalt, cel mai frumos, cel mai fericitor ideal al unui popor, ideal, care să-i mărească mai mult speranțele, și să-i oțelască mai mult puterile de viață?

S'o spun eu? Nu. Nu o voi spune eu cu graiul, o spune însuși poporul, o spun faptele sale. Un singur gest e de ajuns, ca să 'nțelegem că ne zice: „Priviți acest majestos templu, numit școlă. El e sfântul lăcaș în care sunt depuse speranțele mele spre înflorire, în care sufletul meu se lęgă pentru vecie cu iubirea inimei mele pentru cul-

tură; el e haina scutitoare a idealului meu, a culturii.

Cultura! Cultura prin școlă! Cultura prin școlă adăpostită sub aripile binefăcătoare ale bisericii! Iată idealul poporului român de aici și de pretutindeni, iată și idealul cărturarilor cari se simt că sunt trup din trupul poporului și suflet din sufletul lui; iată idealul tuturor, cari cunosc și știu aprecia rostul vieții.

În dezvoltarea culturii prin școlă principiile fundamentale hotărâtoare trebuie să fie etice-morale, căci numai acestea au dreptul de esistență.

Și etice vor fi dacă vor determina, ca în sufletul școlii să se reoglindeze, fără podobe nepotrivite, majestatea legii, dulcea limbii, originalitatea datinilor și obiceiurilor și vigoarea aspirațiilor poporului, din a cărui trudă materială și spirituală e esită și pentru a cărui înaintare e menită școlă.

Românesc fiind poporul, care dă suflet școlii, și românescă fiind școlă, care cultivă sufletul poporului, cultura propagată prin școlă nu poate fi de cât națională, și numai cultura națională e etică-morală.

Nu mai această cultură poate fi prielnică poporului român, numai acesta îi poate asigura existența ca popor, numai ea îi poate apropia de ținta finală: „fericirea“, căci numai ea e firească, numai această cultură e clădită pe acele eterne legi naturale, cari prin nimic și nici odată nu se pot distruge. Zilnic ne spun și vedim ne arată dór' aceste legi, că: în zădar vei schinji ciocârliă să cânte ca priveghitoarea, în zădar vei silii trandafirul să iee forma, colorea și mirosul vioarei.

Cultura națională nu învâlvă însă, ca să ne închidem cu mur chinez față de cultura poporilor cu cari sörtea ne-a destinat să avem aceeași patrie, și nici față de cultura altor popore.

Respectul ce-l pretindem noi pentru cultura noastră, îl datorim și 'l aducem și noi culturii altora.

Dar' chiar pentru-ca acest respect să se potă naște și să potă fi bine priceput, e absolut necesar, ca pentru dezvoltarea sa să fie căutată calea naturală, evitând siluirea. Și naturală va fi calea, dacă acele simțiri eterice — transpuse în noi din părinții noștri — pentru originea noastră, pentru trecutul nostru, pentru istoria noastră cu eroii ei, cu isprăvurile, bucuriile și durerile străbunilor noștri — vor fi lăsate în jingășia lor neatinsă și în dezvoltarea lor cultivate de bărbăți de aceeași pănură sufletescă, de dascălul român, neînfluințat de nimic de cât de firea sa.

Acestea sunt principiile, acestea norme, după cari va trebui condusă școlă noastră, pentru-ca din ea să răsără majestosoasă și strălucitoare cultura noastră națională etică-morală și prin ea avântul poporului în bine.

Pe umerii voștri, harnici pioneri ai culturii, dascăli români, pune poporul îndeplinirea acestei grele sarcini. Împliniți-o cu sfințenie ca înaintașii voștri, ca să vă puteți clădi ca și ei un monument neperitor de recunoștință în inima poporului, pe care chemați sunteți să 'l înzestrați cu cea mai puternică armă în lupta vieții: cu cultura, cu știința. Aduce-ve și aminte totdeauna la împlinirea sfintei vöstre misiuni, de copilăria Vöstră, de îmbărbătătoarele cuvinte ale tatălui voștru și de dulcele graiu al mamei vöstre cu care vă gugulea și legăna, căci tată și mamă le sunteți celor ce-i creșteți. Fiți mândri, că sunteți dascăli, căci și Dzeul-om, Iisus Christos, dascăl a fost al omenimei.

Ear' voi, iubii frați selișteni, uitați-vă cu fală la isprava vöstră, fiți mulțumiți cu voi, că moștenirea de la străbunii voștri: „școlă“, puterea vöstră, viața vöstră, ați putut-o păstra neatinsă și o lăsați drept moștenire fiilor și nepoților voștri mărită și împodobită. Nu lăsați să sece din inimile vöstre nici-odată dorul pentru fapte frumoșe și nobile, și fiți veseli, când isprăvurile vöstre sunt lăudate și aprobate de cei mai luminați ömeni ai nömului românesc și de însuși capul bisericii și școlii noastre. În bucuria vöstră uniți-vă cu mine în uralele de „să trăescă“, ce le adresăm tuturor, cari au venit să prăznuescă cu noi: Nunta sufletului nostru cu iubirea inimei noastre pentru școlă și cultura națională română. „Să trăescă!“

Nr. 11369 Epitr.

Concurs.

Pentru anul școlar 1903/4 este a se conferi prin Consistoriul arhidieceșan un stipendiu de 100 coröne din fundațiunea **Manovicu** — pentru studenți gimnasti, eventual meseriași cu pregătiri mai înalte (clase gimnastice ori reale) născuți în comunele aparținătoare protopresbiteratelor *Abrud și Câmpeni*.

Reflecții să înainteze petițiunile lor la Consistoriul arhidieceșan până la *1/14 Decembrie 1903* cu următoarele documente:

1. Atestat de botez, că sunt fii de părinți ortodoksi.

2. Atestat despre sporiul făcut în studii în anul școlar 1902/3.

3. Adeverință că e înscris ca elev ordinariu la un gimnasiu ori este aplicat la un măestru ca învățăcel, așezat cu contract în ordine.

Preferiți vor fi descendenți de familia *Demetriu Manovicu*, fost paroch în *Cărpiniș*, în cât vor dovedi că sunt studenți buni și sunt apröpe înrudiți cu fericitul fundator.

Sibiiu, din ședința consistoriului arhidieceșan, ca senat episcopesc, ținută la *1/14 Novembre 1903*.

Consistoriul arhidieceșan.

Partidul lui Bánffy.

Cluj, 22 Novembre 1903.

Astăzi și-a ținut ședința de constituire noul partid inaugurat de baronul Bánffy Dezsö. Ședința s'a deschis la orele 10^{1/2} a. m. După-ce Drul Apáti István, rectorul universității clujene, salută prin câteva cuvinte pe baronul Bánffy Dezsö, inițiatorul noului partid, se scölă acest din urmă și, în mijlocul unui public förte numeros, desfășură programul noului partid.

Scopul acțiunii sale e *edificarea statului național magiar, unitar în instituțiuni, unitar în limbă*. Spre a ajunge la această țintă va folosi *töte mijlocele*.

Edificarea statului național magiar unitar se va face în cadrul dualismului, baza de stat creată la 1867, ce formeză fundamentul noului partid.

În punctul acesta se deosebește esențial noul partid liberal al lui Bánffy de partidul independist.

Se deosebește de actualul partid liberal punându-se pe punctul de vedere al kosuthistilor în chestia politiceii vamale, a bancei naționale separate și a reprezentațiunii eterne.

Baronul Bánffy e aderentul teritoriului vamal independent, căci numai acesta asigură edificarea statului național-magiar unitar.

Teritoriul vamal independent are ca urmare separarea finanțelor, valuta magiară.

În reprezentațiunea esternă se se scölă în relief absoluta independență de stat a Ungariei prin emblemele ce se folosesc.

Baronul Bánffy cere armată națională magiară, cu limba magiară ca limbă de comandă. Asemenea va fi limba magiară limba justiției militare. Motivul e earăși edificarea statului unitar național-magiar.

Din același motiv e pentru statificarea administrațiunii. Baronul Bánffy e în contra *învățământului confesional*. În școlile noastre confesionale chiar și în cele ajutate de stat se cresc dușmani ai statului. Admite dreptul indivișilor, de a se folosi de limba maternă în familie, în biserică, însă numai ca indiviși, nu ca *individualitate*. Legea electorală trebuie reformată, luându-se ca basă un cens minimal și înființându-se pentru sărăcime separate curii de votare. Reforma se va face cu considerare la necesitățile statului național-magiar unitar. Noi ar fi să rămănem deci tot pe afară.

Baronul Bánffy e sigur de concursul dinastiei la realizarea statului unitar național-magiar. În cine ar și pute răzima? Germanii, Slavii, Românii pot gravita în afară. Magiarii n'au încotrău să gravezeze. Numai statul unitar național-magiar ofere dinastiei siguranță și liniște. Numai armata națională magiară e în stare să apere țera în contra

dușmanilor esterni și interni, ba într'un moment dat va pute face ordine chiar și în Austria.

Nota esențială a discursului lui Bánffy e șovinismul cel mai încarnat. Cel mai mare șovinist magiar l'a și numit cu mândrie pe Bánffy avocatul Dr. Tutschek în vorbirea sa. Au mai vorbit Pistory, decanul facultății juridice, în conformitate cu programul espus numai în liniamente generale de baronul Bánffy, și reprezentații soșilor de principii din Deș, Bistrița, Aiud, Torontal (tot ținuturi românești).

După-ce s'au cetit telegramele de aderență (n'au fost chiar multe), s'a constituit biroul partidului și după publicarea concluse-lor adunarea s'a disolvat la orele 1 d. a.

M.

De la conferențele preoțești.

(Conferența din tractul Cetatea-de-pétră).

Leschia, 1 Nov. v. 1903.

Marti în 28 Octobre a. c. s'a ținut conferența preoțeșcă din tractul Cetatea-de-pétră în comuna *Ciocotiș* (în acest tract conferențele se țin ambulante) sub conducerea administratorului protopopesc Teodor Șovrea.

Conferența a premers serviciu divin oficiat de preoții Stefan Danciu paroch în Trestie și Alexandru Bărbos capelan în Ciocotiș, ear' la sfârșitul liturgiei s'a făcut chemarea duhului sfânt de șeful și mai mulți preoți ai tractului. Totodată s'a oficiat parastas pentru odihna sufletelor reposaților metropoliti Andreiu baron de Șaguna și Miron Romanul, cum și pentru acum decedatul Zaharie Boiu, asesor consistorial.

După dejunul luat la casa preoților din loc, preoții, în frunte cu administratorul protopopesc s'au întrunit în școlă noastră confesională din loc. Ací dl administrator protopopesc prin o cuvântare förte acomodată arată scopul întrunirilor preoțești și arătând și foloșele câștigate prin aceste întruniri declară deschisă conferența.

Luând conferența act despre trecerea la cele vecinice a asesorului consistorial, protoiereul Zaharie Boiu, membrii prin sculare își exprimă condolența față de răposatul exprimând cuvintele: „Dumnezeu să 'l odihnescă.“

Se constituie biroul și se aleg notari Aurel Greblea și Stefan Micle parochi. Prezenți 13 preoți, ear' doi absenți cu scusa. — Ca ascultători la conferență au luat parte și teologii absoluți Stefan Gheție din Berința și Alexandru Ciocaș din Cărbunari.

Se naște discuție asupra serviciului divin oficiat de preoții Stefan Danciu și Alexandru Bărbos, și cu unele observări și îndrumări din partea presidiului și a mai multor preoți se constată că a fost destul de bine oficiat.

S'a pus la ordinea zilei predica despre beție, rostită de capelanul din Berința, George Gheție, care fiind binepregătită și totodată bine predată se hotărêște a se publica în „Telegraful Român“.

Tot ací îndemnă presidiul pe preoți a se ținé strict de ordinele mai înalte, și cu regret constată că apröpe jumătate din preoți nu s'au prezentat la conferență îmbrăcați în reverenți. — Las' că fiind timp urit și unii au venit peste dél pedestru, însă bunacuvință ar aduce cu sine, ca la astfelu de întruniri să se presinte toți în reverenți.

Tema: Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu ce mijloce s'ar pute lucra mai cu efect la delăturarea lor? a fost dată spre studiere și referare preoților George Pașca din Curtuiș și Stefan Dragoș din Finteuș. Acest din urmă fiind absent, tema a predat-o preotul George Pașca și ca scăderi în popor a amintit: beția, luxul, ura față de școlă, semidoxismul și altele. Ca mijloce pentru stîrpirea lor amintește predicile, procurarea de cărți și jurnale pentru cei știutori de carte (era bine a aminti bibliotecile parochiale. Rap.), ca să-și câștige cunoștințe, să se îndemne la muncă curată, punergându-le cu exemple preoții, învățătorii, și inteligența peste tot. (Dl preot Pașca trebuia să ieie mai de apröpe și mai sub bună îngrijire tema această de mare însemnătate).

Din partea presidiului se mai amintesc ca scăderi în popor indiferentismul religios, necercetarea bisericii și purtarea necorectă a inteligenței cu poporul.

Propune a se lua conclud, ca fie-care preot să raporteze în scris la conferența viitoare despre scăderile amintite și mijlocele pentru stîrpirea lor. Propunerea se primește.

Compunerea unui plan cronologic pentru obligămintele oficiale ale unui paroch în decursul anului, cum și timpul pentru îndeplinirea lor — prelegătorul Gavriil Chirilig fiind absent tema s'a amănat pentru conferența viitoare.

Cu multă pricepere a predicat părintele Stefan Micle din Surduc-Copalnic despre lux, și cu micile observări făcute de preoții George Gheție și Ioan Roman, predica se primește de förte bună și se hotărêște a se publica și acesta în „Telegraful Român“. (Observările amintite nu au avut loc.)

Presidiul referă despre rapörtele întrate de la singuraticii preoți conform circulariului consistorial nr. 2142 B.s. și cu regret spune că numai un singur raport a întrat, de la parochul Leschiei Aurel Greblea, care raport se și cetește în conferență și se ia la cunoștință, admonindu-se preoții, ca în viitoriu nici unul să nu lipsescă a satisface acestei datorințe.

Se cetește rezoluțiunea P. V. Consistoriului arhidieceșan nr. 1408 Bis. din 4 Martie a. c., prin care se aprobă protocolul conferenței preoțești din anul trecut, cu unele îndrumări speciale privitor la conferența preoțeșcă viitoare, ear' membrii o iau la plăcută cunoștință.

Se statorește planul conferenței viitoare reasumându-se în următoarele:

1. Compunerea unui plan pentru înființarea fondurilor de bucate, de preoții Alexandru Ciocaș și Aurel Greblea.

2. Disertațiune despre mijlocele cu cari se pot delătura scăderile satorite la poporul nostru, de I. Ciocaș, paroch în Cărbunari.

3. Cari sunt cauzele, că poporul nostru s'erăcește, și cari ar fi mijlocele pentru delăturarea lor“, de George Gheție capelan în Berința.

4. Compunerea unui plan cronologic pentru obligămintele oficiale ale unui paroch în decursul anului, cum și timpul pentru îndeplinirea lor, de Gavriil Chirilig, paroch în Văleni.

5. Predică în Dumineca a doua după Rusalii, de Alexandru Bărbos, capelan în Ciocotiș.

E de notat, că toți membrii conferenței au primit îndrumare din partea presidiului, ca să-și noteze töte lucrările din conferență, ca să fie în clar cu cele petrecute acolo.

Era apröpe s'era când s'au eshauriat agendele din programul conferenței anului curent, în urma cărora toți am fost invitați la masa bogată a preoților din loc Eutimiu Barbos și fiul seu Alexandru Barbos, capelan. La masă nu au lipsit nici toastele. Primul a toastat dl adm. protopop. Teodor Șovrea pentru întemeiătorul conferențelor preoțești, dobind Escelențiu Sale I. P. S. Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan vieță îndelungată, ca să potă lucra încă mult pentru înaintarea bisericii și a nömului nostru. Ear' pentru conducătorii tractului a ridicat toast G. Gheție, capelan în Berința, și alții. În urmă ne-am despărțit cu dorirea, ca să ne revedem cu toții și la conferența viitoare.

A. Greblea.

NOUTĂȚI

Fapte laudabile. Încă în anul trecut comitetul parochial din Orăștie luase hotărêre pentru înființarea unui „fond de zidire“ a unei biserici noue, în locul celei de acnm, care nu mai corăspunde nici numărului credincioșilor, nici recerincțelor timpului modern, deosebi în raport cu bisericile pompoșe ale locuitorilor magiari și sași. Acesta inițiativă, luată atunci sub presidiul dlui Dr. I. Mihu, în ședința comitetului parochial ținută în 6 a lunei curente a primit nouă înțărare și nou avânt spre realizare prin hotărêrea, ca 2—3 comisuni din sinul comitetului să umble din casă 'n casă colectând de la poporenii bani și bucate în favorul fondului, ear' numele dăruitorilor să fie indus în „Cartea de aur“ a darurilor făcute în scopul zidirii bisericii noue. Resultatul de până acum al acestei colecte e preste 6000 de coröne.

Pentru școlarii săraci. Dna Ana Suciu, născută în Bonțida, econdomă la contele Béldy în Miheș, creștină bună, de religie gr. or., a dăruit școlii noastre din Bonțida 20 corone spre a se procura cărți școlare pe seama elevilor săraci. În numele elevilor mei săraci exprim și pe această cale mulțămirea sinceră marinoasei donatoare, dorindu-i de la Preaînălțatul Dumnezeu viață îndelungată și sănătate, spre a pute face părtași de asemenea binefaceri și pe alți mitei ai școlilor noastre. — *Bonțida*, la 24 Novembre n. 1903. Gavriil Garda, învățătoriu.

Meseriașii — pentru presidentul lor. Din prilejul zilei onomastice a presidentului reuniunii meseriașilor români din Sibiu, Victor Tordășianu, membrii acestei reuniuni au făcut zelosului lor president o frumoasă surpriză. Luni seara după serenada făcută de corul reuniunii, toți meseriașii și aproape toți membrii despărțământului femeesc întregitor al reuniunii (pentru acuirarea darurilor de Crăciun pentru copii săraci) s'au întrunit în restaurantul Barbu, unde secretariului reuniunii, I. Apolzan, prin un frumos discurs a predat dlui Tordășianu un album cu o adresă de felicitare scrisă de membrii reuniunii și având pe pagina fruntară portretul lui Tordășianu; ear' dna Poponea, presidenta despărțământului femeesc, i-a oferit un frumos coș cu flori. Întră discursuri, de clamațiuni și cântări corale convenirea a durat până la ora 1 după miezul nopții.

Teatru german în Sibiu. Trupa teatrală a dlui Leo Bauer despre care am luat notiță în numărul trecut al fôiei noastre, a sosit deja azi-duminică de la Brașov la Sibiu, și mâne sêră (Sâmbătă) începe deja reprezentațiunile în teatru orașănesc de aici cu piesa „Das Heiratsnest”. Foile din Brașov atât „Gazeta” cât și „Krons ädter Zeitung” în diferite rânduri s'au exprimat în termeni foarte elogiși despre prestațiunile artistice ale trupeii dlui Bauer.

Inspectorul mătăsăritului — membru în casa magnaților. Majestatea Sa *Francisc Iosif I.* regele nostru apostolic a numit membru în casa magnaților pe *Bezeredy Pál*, consilier ministerial în ministerul de agricultură și inspectorul general al mătăsăritului. *Bezeredy Pál* de 23 ani stă în fruntea mătăsăritului și todeună s'a trudit, ca poporul de la sate să îmbrățișeze prăsirea viermilor de mătăsă. În timpuri grele, la 1880 a primit asupra sa această sarcină, când dieta voia să casseze ajutoriul dat de stat pentru lățirea cultivării viermilor de mătăsă. Că și a ajuns scopul, este destul să amintim că la 1880 abia o sută de familii prăsiau viermi de mătăsă și nu aveau de cât un venit de abia 4—6 mii de corone la an, până ce acum aproape o sută mii de familii câștigă prin cultivarea viermilor de mătăsă peste 6 milioane la an. *Bezeredy Pál* a fost acela, care a scrutat cauzele cari rețineau pe Români de la prăsirea viermilor de mătăsă, căci Români — se pôte zice — nu cunoșteau acest ram de câștig ușor; prin călătorii sale printră Români a aflat ogor prielnic numai prin Banat, unde a instituit inspectori și învățători ambulanți pe preoții și învățătorii noștri, astfel, că acum se simte lipsa unei fabrice de mătăsă, care se va și ridica la anul viitor în *Lugoș* cu vre-o 120—150 de fuse și astfel Români vor avé un izvor nou de câștig și-și vor puté valorisa mai bine produsele. (*Zasló*.)

Telefon între București și Sofia. Cum anunță ziarul din București, la 1 Decembrie st. n. se va da folosința publice linia telefonică între București și Sofia.

Se caută neguțator român (boltaș) în cât se pôte mărginean, pentru o comuna puternică, din părțile Clujului. Astfel de mărgineni, harnici și cinstiți, ar puté să deschidă bolte și în alte comune românești din acest jur.

— În aceeași comună află de lucru și se pot așeza bine un *faur* și un *rotar* român. Informațiuni mai amănunțite la „Răvașul” (Cluj).

Têrgurile de vite ale Sibiului. Ministrul de agricultură a conces ținerea têrgurilor de săptămână (Marți și Vineri) în piața Sibiului deocamdată până la finea lunii Decembrie; sub condiția însă, că din comune inficiale de bôlă de ungu și de gură și din comunele ce cad în raionul cercurilor de carantină, ori prin acestea, nu este permis a mâna vite la aceste têrguri.

Alegerea de notariu în Turnișor s'a făcut Lun. (23 Novembre), fiind ales cu aclamațiuni concurentul Iohann Rether, fost până acum notariu în Tâlmaci.

Copiiilor se pôte recomanda oleul de ficat de pește al lui Zoltán ca cel mai bun mijloc de întărire și nutrire, deore-ce este ușor de mistuit, n'are nici miros, nici gust rău și atât copii cât și cei crescuți îl iau bucuros. Se capetă în sticle à 2 cor., în farmacia.

Post de notariu. Sub nr. 9190 preotriat și cu termin până la 6 Decembrie st. n. e publicat în fôia oficială a comitatului Sibiu concurs la postul de notariu comunal în *Tâlmaci*. Cererile concursuale sunt a se trimite protopretorului Fabricius în Sibiu.

Filoxeră. Viile comunelor Apoldul-mare și Călnic (comitatul Sibiu), Drașeu (comitatul Alba-inferiôră), Gurasada (comitatul Hunedôra), Agard și Iedd (comitatul Murș-Turda) sunt puse sub carantină, fiind inficiale de filoxeră.

Medicină ucigașă. Proprietariul Armin Szánthó din Iermata (comitatul Timiș), torturat de durere de cap a luat Duminecă un gram de antipirin, pe urma căruia a cădut la pământ și după agoni de un minut a murit. Probabil că în loc de antipirin nenorocitul a luat otravă.

AMVONUL.

— *Predica rostită de asesorul Mateiu Voileanu cu ocaziunea sfințirii bisericii din Jimbor.* — (Fine).

Biserica ceașta va fi monument nepertoriu despre hărnicia poporului din comuna această, despre ascultarea lui, despre supunerea lui, despre alipirea lui de conducătorii sei, de preotul care a inițiat și a condus această lucrare, care acuma se încoronază prin sfințirea bisericii prin noi servitorii Domnului la sfântul altariu.

Biserica ceașta, iubiților, vestește cu limbă mai răsunătoare de cât arama și de cât chimvalul, că în comuna această a existat înțelegera, cu alte cuvinte, că în comuna această au locuit frați împreună, spre a se împlini și aici cuvintele Psalmistului:

Iată acum, ce e bun sau ce e frumos, fără numai a locui frați împreună, că întră această a făgăduit Domnul viața de veci.

Biserica ceașta, iubiților, nu ne vorbește numai nouă, ci ea vorbește la auzul publicului mare, ca toți să imiteze ceea ce s'a făcut aici. În nisunțele sale de a zidi casă Domnului poporul român ortodox din comuna această a fost ajutat de frații sei de o sorte, de credincioșii bisericii ev. luterane și de reprezentanța comunală. Este deci dovedă, că poporele din patria noastră, deși deosebite în limbă, în obiceiuri, în datine și în cele ale credinței, totuși, conduse bine se consideră ceea-ce și sunt, frați, căci patria este mama lor comună. Poporele acestea, conduse bine totdeauna au simțit unitatea de interese, s'au considerat de frați și s'au ajutat împrumutat unul pe altul.

Iată deci că noi putem învăța și trebuie să învățăm azi multe și folositoare din incidentul zidirii acestei sante biserici. Exemplul poporului din comuna această ne spune, că virtutea principală a poporului nostru și aici ca pretutindenea, a fost și este religiozitatea, evlavia, și ca urmare din aceste două: iubirea casei Domnului, alipirea către biserică și către instituțiunile ei.

Tot ce avem noi vine de sus de la Dumnezeu, totă nădejdea noastră, totă încrederea noastră să fie Dumnezeu.

Și aici s'a împlinit glasul Psalmistului, care zice: „Tote către tine așteptă, să le dai lor hrană la bună vreme, dându-le tu lor vor aduna, deschidându-ți tu mâna ta, se vor umplea de bunătațe.”

Cătră Domnul puterilor, cătră Domnul milelor și al îndurării s'au ridicat glasurile de rugăciune ale poporului nostru, și Domnul a dat hrană cu bună vreme, Domnul și-a deschis mâna sa.

Dând Domnul, poporul a adunat, deschidând el mâna, tote s'au umplut de bunătațe, și acest bun popor, întocmai ca poporul lui Israel în Pustie, a adus fieste-care ce 'l trăgea inima, și ce se părea cu sufletul lui, au adus daruri spre a se zidi această sfântă biserică, acest cort al mărturiei, au adus daruri pentru întocmirea internă a bisericii, pentru procurarea vestmintelor preoțești.

Să ridicăm deci, iubiților creștini și evlavioșilor ascultători, să ridicăm glasul de laudă Domnului în acest nou lăcaș al lui, să ridicăm glasuri de laudă pentru tote facerile de bine cari le-a revărsat asupra acestui popor, să aducem rugăciune de mulțămire pentru bogăția cu care a cercetat pe acest popor până a ridicat această sfântă biserică.

Până când un popor din sărăcia sa ridică biserici spre a înălța rugăciuni la ceriu,

până când un popor din sărăcia sa ridică școle, și cu mari jertfe susține învățători spre a se lumina, spre a se perfecționa, spre a se înzestra cu cunoștințe în frica lui Dumnezeu, până atunci e bine de biserică, e bine de stat, e bine de societatea omenescă.

Recunoștința faptelor bune fie-care om o caută în inima sa, căci conștiința curată este judecătoriu cel mai drept.

Bucură-se în Domnul inima acestui popor bun, bucură-se în Domnul inima harnicului paroch Ioan Bercau, care a inițiat această lucrare spre preamărirea numelui lui Dumnezeu, care a condus această lucrare, și care acuma vede încoronată această lucrare.

Ne bucurăm însă și noi, iubiților ascultători, vădând isprăvite asemenea lucruri plăcute și lui Dumnezeu și ômenilor, și la locul prim se bucură în Domnul inima bătrânului și cucernicului nostru arhiepiscop Ioan, când vede pe fiii sei emulând în fapte bune, și bucuriei sale i-a dat expresiune în actul cu care m'a trimis aici la sfințirea acestei sante biserici, căci iată ce zice Înaltpreasânția Sa metropolitul în actul acela:

„La acea ocaziune (adeacă acuma la sfințirea bisericii) vei exprima poporului și mulțămirea noastră, pentru jertfele prestate la zidirea acelei biserici.”

Și dacă bunul Dumnezeu a întocmit astfel lucrurile, ca eu să fiu însărcinat cu conducerea sfințelor rituale la sfințirea acestei case a Domnului, cuvine-se, iubiților, să vă descoper și eu bucuria mea, și precum cuvinte binemeritate de laudă am spus poporului credincios din comuna Porumbacul-de-sus înainte cu 20 de zile când am sfințit tot cu cuviincioasă asistență biserică cea nouă, ce au zidit Domnului, asemenea cuvinte de laudă se cuvine să vă vestesc și vouă tuturor, cari ați avut inimă și ați contribuit spre a se zidi biserică această.

Dar, iubiților creștini, precum ați auzit și azi la încheerea santei liturgii: totă darea cea bună, și tot darul desevărit vine de la bunul Dumnezeu, de încheere să ne ridicăm glasul către Dumnezeu milei, către Dumnezeu îndurării, către Dumnezeu iubire de ômeni, și mulțămindu-i pentru tote darurile cu cari a cercetat această turmă cuvântătoare, să 'l rugăm și aici cu Psalmistul:

Să nu întorci fața ta de la aceste slugi ale tale, când ei sunt necăjiți auzi-i Dómne de grabă, ia aminte spre sufletele lor, și le mântuește pe acelea. *Amin.*

La esposiția din Budapesta!

Camera de comerț și industrie din Brașov dto 12 Novembre a. c. ne vestește, că ministrul de comerț a făcut înlesnire industriașilor (măestri, sodali, elevi) de a visita esposiția permanentă de mașini, aranjată în Budapesta, în muzeul tehnologic. A conces anume, ca grupuri de cel puțin 10 persoane să pôte călători cu preț redus la Budapesta și înapoi cu tren de persoane și mixt pe căile ferate de stat și pe cele vicinale de stat. Din astfel de grupuri pot face parte și femeile cari se ocupă cu vre un lucru industrial, nu însă și nevestele industriașilor (mă-strilor și sodalilor) și preste tot consăngeniilor lor de sex femeesc, cari sunt eschiși de la acest favor.

Călătoria în clasa a II-a se face cu prețul clasei a III-a, ear' în clasa a III-a cu prețul de jumătate.

În scopul câștigării acestui favor este a se cere de la camera certificat.

Camera ne rógă totodată să facem în cercurile meseriașilor cunoscut, că ea e aplecată a acoperi din mijlocele sale speșele de călătorie la esposiție și înapoi, clasa a III-a, pentru industriași, sodali și învățăcei săraci și vrednici de astfel de ajutoriu.

Încunoștințăm despre această pe cei interesați, cu adausul, că acei meseriași români din cercul camerei (comitatul Brașov, Făgăraș, Sibiu și Târnava-mare) cari ar dori să cerceteze această esposiție și să beneficieze de favorul amintit mai sus, să se pună în timpul cel mai scurt în legătură cu subscrișul comitet, care va trage informațiuni mai detaliate și eventual va lucra într'acolo, ca și meseriași de-ai noștri din Sibiu și jur să viziteze această esposiție, după totă probabilitatea în sêrbătorile Crăciunului nostru.

Sibiu, 19 Novembre 1903.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Victor Tordășianu
president.

I. Apolzan
notariu.

Din public.*)

Declarațiune.

În nr. 207 de la 12/25 Novembre c. al „Tribunei Poporului” de la Arad — fôie pe care eu nu o cetesc și care mi-a împrumutat-o un amic — în un articol intitulat „Perfidie și răsunare” sunt atacat în ton bádăran — obișnuit în colónele acestei foi. Causa atacului este, că în fôia mea, „Fôia Poporului”, am înfierat faptul — constatat cu mare bucurie de ziarele magiare — că redactorul „Tribunei Poporului”, Ioan Rusu Șirianu a scos numeri extraordinari ai fôiei sale cu text *unguresc*, ca să se linguescă prim-ministrului contele *Tisza István*, și am accentuat, că acest fapt constituie un *pecat național*, pe care nici o fôie românească nu l'a sêvărșit până acum.

Din tonul vehement și cocișesc, cu care sunt atacat, se vede, că am nimerit „cuiul în cap”, căci numai un vinovat pôte încerca să-și acopere peccatul cu atacuri personale bádărane.

Eu nu pot intra în noroiul „Tribunei Poporului”, nu-i pot răspunde în modul ei corturăresc, cum nu o pôte face această nici un Român cinstit. Aflu însă de bine a-i aduce la cunoștință, că prin bádărâni nu se pôte ascunde peccatul comis, nici nu-i va succede să mă disjuge — ceea-ce intenționează și a cercat și cu alții — de-a lucra desinteresat și după modestele mele puteri pentru prosperarea poporului românesc.

Sibiu, 27 Novembre 1903.

Silvestru Moldovan.

Cărți și reviste.

Căldare pe 1904. Am primit la redacție și anunțăm apariția următoarelor calendare pe 1904:

a) *Amicul poporului*, întocmit de I. Popovici. Pe lângă partea calendaristică obișnuită și cea literară are și următoarele ilustrațiuni: Dr. D. P. Barcianu, Dr. D. Radu (episcopul unit al Orășii-mari) Ioan I. Papp (episcopul gr-or. al Aradului), Dr. Ioan Rațiu (rêposatul president al partidului național), contele Khuen-Héderváry, regele Petru I. al Sêrbiei, Papa Leo XIII (rêposat), Papa Piu, X, palatul regal din București, statua regelui Mateiu (Cluj), și altele. Costă 60 fileri.

b) *Căldariul sateanului*, cu portretele episcopilor Dr. Radu, I. Papp, Dr. Hossu, etc. Costă 25 fileri.

c) *Posnașul*, căldariu umoristic. Costă 50 fileri.

d) *Căldariu cu litere cirile*, anul de apariție 112. Costă 40 fileri.

Tote acestea în editura librăriei W. Krafft în Sibiu.

e) *Căldariul „Sfânta Treime”*, cu ilustrațiuni: metropolitul Andrei Șaguna, Carmen Sylva, episcopul Mihail Pavel, Vasilie Alexandri, Alexandru Ioan Cuza, Ioan C. Brătianu, prințisorii Carol și Elisaveta (în port românesc) și altele. Costă 50 fileri.

f) *Căldariul țeranului*, în partea literară cu același text și ilustrațiuni ca în căldariul „Sfânta Treime”, prețul 40 fileri.

g) *Căldariul „Bunul Econom”*, cu ilustrațiuni și sfaturi economice. Costă 30 fileri.

Tote aceste trei în editura institutului tipografic și librărie „Ideal” în Hunedôra.

h) *Căldariul practic*, apărut în Lugoș (tipografia lui I. Virányi). La partea calendaristică are pentru fie-care sêrbătoare tipicul, sfaturi pentru economie etc., ear' la partea literară șematismul metropoliei unite și cel al metropoliei noastre, în frunte cu portretele metropoliților Victor Mihályi (Blaj) și Ioan Metianu (Sibiu), apoi portretul episcopului Dobra (primul episcop al dieceșei gr. cat. a Lugoșului), episcopii Radu, Hoszu, și alte ilustrațiuni. Costă 50 fileri.

* Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

[268] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător în comuna bisericească Șirnea, protopresbiteratul Branului, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Salariu anual 600 corone, plătit în rate lunare prin repartitie din fondul bisericeștii.

Cuarta natural în edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor, instruite conform legilor din vigore, în termenul sus indicat, la oficiul protopresbiteral subsemnat.

Concurenții pot reflecta la cuincuenal numai după 5 ani serviți în această comună; este cu toate acestea îndatorat, a ține și școala de repetiție și grădinarit, și a instrui școlarii în cântările bisericești și a cânta cu ei în biserică în zile de Duminecă și sărbători.

Zernești, în 5 Novembre 1903.

Oficiul protopresbiteral Bran în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Dan
adm. prot.

Nr. 879 1903

[267] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea în mod definitiv a postului de învățătoriu de la școala populară din Teu, tractul Mercurea, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 600 cor. din repartitie de pe popor, grădina 400 stângini și cuartir în edificiul școlii.

Învățătoriu are îndreptărire la cuincuenal după 5 ani de serviciu de la alegerea sa.

Reflectanții au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu, în termenul deschis. Mercurea, 3 Novembre 1903.

Oficiul protopresbiteral.

Avram Pecurarin
protopresbiter.

O damă din Anglia

dă instrucție în conversațiunea și gramatica engleză. — Adresa se află în administrație. [269] 3-3

Să plantăm umbră de viață de vie

pe lângă orice casă și în grădinile noastre de casă, în pământ și năsip.

Pentru acest scop însă nu se potrivește ori-ce soi de struguri, de-și toate soiurile sunt plante curpenitoare, fiind-că o parte mare din ele, chiar și dacă se desvôltă, nu dă rōde, din care cauză mulți nu au putut obține nici un rezultat. Dacă însă se plantază soiuri bune pentru formarea de verdetă, acestea prived apoi casa pe întreg timpul cōcerii cu cele mai eminente soiuri de struguri tāmăioși și alte soiuri de struguri dulci. [270] 2-20

Strugurii cresc pretutindena în patria noastră și nu există casă, pe lângă ale cărei ziduri nu ar pute fi cultivați, cu neînsemnate spese; atară de aceea servesc de cea mai frumoasă podōbă și pentru alte clădiri, grădini, garduri ș. a. fără să detrage cāt de puțin din locul menit pentru alte scopuri. Șapo strugurii sunt cele mai mulțamitoare pōme, deōre-ce rodesc an de an.

Soiurile sunt descrise în un preț-curent ilustrat, care, indicându-se adresa prin cartă postală, se trimite fie-căruia, gratis și franco.

Erste Érmelléker Rebeschule, Nagy-Kágya,
p. u. Székelyhid.

Mese de scris

de fason modern, din lemn de nuc, frumoșe și eftine.

[265] 3-3

E. Petruțiu
strada margareta nr. 8.

Dr. Petru Șpan:

Idei pregătitoare în pedagogia Cor. 3-—

Treptele formale ale învățamētului (Ediția a doua) „ 1-60

Povesti pentru anul prim școlar (lecțiuni după treptele formale) „ 1-—

Dr. Daniil P. Barcianu. Viēta și activitatea lui „ —50

Se pot procura de la

Librăria arhidieceșană.

Croitoria militară și civilă

[272] 2

Petrașcu & Părău

strada poplăcii nr. 21 Sibiu strada poplăcii nr. 21.

Se efectueșc după comandă tot felul de haine militare și civile, cum și reverenși.

**Farmacia „la ursul negru“
a lui Guido Fabritius**

Sibiu, piața-mică nr. 27

își recomandă bogatul seu deposit de specialități medicale-farmacice, bandage chem. curate, preparate dietetice de întărit pentru morboși și reconvașcenși, tot felul de obiecte de toaletă, instrumente chirurgice, cum și medicamente veterinare etc. etc.

Eșpediție postală în fie-care zi.

Fabrica de mașini și motore ces. reg. priv. Brauner & Klasek's Nachfolger

ING. EMIL PLEWA, VIENA.

Representanță generală și deposit:

B. Dénes, Budapesta,
VI., Váci-körút 61.

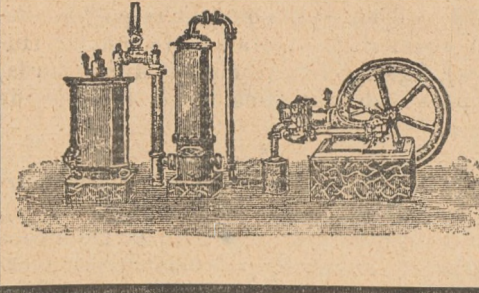
MOTORE 2-20 HP de vapor,
gas, benzin, petrolin.

Locomobile de petrolin 2-25 HP.

Instalații pentru estragerea gasului 2-3 fil. spese de esplotare pentru fiecare HP și oră.

Stilul cel mai modern. — Cea mai bună și mai eftină putere de esplotare. — Cel mai eftin isvor de cumpărare. — Plătiri favorabile.

Preț-curent gratis și franco. — Representanți solidi din provincie se acceptază. [263] 2-20

Numai marfă solidă și bună.

Am onōrea a aduce la cunoștința onoratului public și domnilor militari, că pentru apropiatul sezon de érnă, mi-a sosit un bogat asortiment de

[261] 2-3

Ghete pentru militari, domni, dame și copii

frumoșe și fără defecte

în orice sortă și de toate prețurile, pe cari le-am cumpărat în persoană în Viena și Budapesta, și că le vînd pe lângă serviciu pre-venitor și cinstit cu cele mai eftine prețuri.

Recomandându-mi întreprinderea onoratului public și domnilor militari, semnez

cu deosebită stimă

Victor Dressnandt

boltă de ghete

Sibiu, strada cismădiei 11

în drēpta de la poartă.

Comande după măsură fără ridicarea prețului.

Cruce sau stea duplă electro-magnetică

Patent

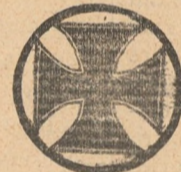
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorēză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bōle

pe lângă garanție.

da împrejurărei, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosesc contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, învîtură de ureche, bătăie de inimă, șgărciuri de inimă, asma, auzul greu, șgărciuri de stomac, lipsa poștei de mănecare, răceală la mână și picidre, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțamire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimită banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis se se confunde cu aparatul „Volta“ deōre-ce „Ciasul-Volta atāt în Germania cāt și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cānd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. — Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție forțe slabă.

Eșpediție din centru și locul de vênzare pentru țēră și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.

Ludovic Ferencz

croitoriu de bărbați
Sibiu, str. cismădiei 12.

Pregătește în atelierul seu după măsură cele mai moderne vestminte, ca: sacouri, jachete, fracuri și haine de salon, apoi pardisiuri și paltōne, după cea mai nouă modă. [224] 10-10

Asemenea pregătește

— reverenși —

după cel mai nou stil.

Lucru solid. — Prețuri moderate.

VINETELA

Mai bună la albiturii!

— Sub scutul legilor. —

Vinețela cea mai plăcută în spalătorii și gospodării.

Eftină și neîntrecută.

1 sticlă mică de 24 fil. ajunge la 10 spalături. — 1 sticlă mare costă 1-60 cor., 1/2 sticlă 1 cor. Se capetă pretutindena! Sē ne ferim de imitațiuni!

Singurii producenți:

URANOS

FRATII HOCHSINGER, fabrică chimică

BUDAPESTA
VI., str. Rozsa 85.

[116] 16-16